gemeente
Zoetermeer

Sportagenda gemeente Zoetermeer 2017 en verder

gemeente
Zoetermeer

Inleiding

Sport vormt een belangrijk onderdeel van de Zoetermeerse samenleving. Het draagt bij aan de gezondheid van onze inwoners, vergroot de leefbaarheid van de stad en vormt een krachtig verbindend element in onze samenleving. Daar zijn we trots op en dat willen we verder ontwikkelen, zodat Zoetermeer een stad is én blijft waar mensen graag komen.

Met de kadernota Sport en bewegen 2009-2016: 'Mee(r) doen met sport' is de Zoetermeerse sport aan de basis versterkt. Op veel verschillende onderwerpen is vooruitgang geboekt: de sportdeelname kent vanaf 2013 weer een stijgende lijn, Zoetermeer heeft een breed sportaanbod, diverse sportaccommodaties zijn vernieuwd, er zijn (top)sportevenementen in Zoetermeer en maatregelen zoals de combinatiefunctionarissen zijn een begrip geworden in Zoetermeer. Maar we zien ook nog kansen die we kunnen pakken. Zoals het sterker verbinden van sport met het sociaal domein of het gerichter inzetten van bestaande middelen, voor degenen die dat echt nodig hebben. Los daarvan blijft de uitdaging natuurlijk altijd om meer inwoners aan het sporten te krijgen en te houden.

Daarom willen we onze stevige basis de komende jaren nog beter benutten en verder uitbouwen. Deze sportagenda biedt daarvoor de leidraad. Bij de totstandkoming is via diverse kanalen input geleverd door de Zoetermeerse samenleving. Er zijn samenspraakbijeenkomsten geweest met inwoners, sportaanbieders, welzijnsinstellingen en het onderwijs. Daarnaast is er gebruik gemaakt van de mogelijkheid om individueel (online) input te leveren. We hebben geprobeerd om op basis van deze samenspraak een agenda op te stellen die mag rekenen op draagvlak onder de belangrijkste betrokkenen.

Leeswijzer

De basis voor de sportagenda wordt vanzelfsprekend gevormd door onze visie op sport. Daaruit volgen enkele uitgangspunten, die worden vertaald naar de thema's die centraal staan in ons sportbeleid: *Zoetermeerders zijn actief*, *Accommodaties op orde, Vitale sportverenigingen, Sport in de maatschappij en Trots op de sport in Zoetermeer*. Bij elk onderdeel is aandacht voor doelstellingen en concrete acties. Er wordt afgesloten met een financieel hoofdstuk en een slotwoord. Als bijlagen zijn een korte terugblik op de vorige sportnota, de uitkomsten van de samenspraak en de planning voor de komende jaren toegevoegd.

gemeente Zoetermeer

De Zoetermeerse visie op sport

Sporten in Zoetermeer is leuk en geeft energie. Dankzij de aantrekkingskracht van de sport kunnen we er als stad veel mee bereiken. Voor het individu draagt het bij aan de geestelijke en lichamelijke gezondheid. Tegelijk heeft sport een belangrijke rol in onze veranderende samenleving. Sport is daardoor van waarde voor iedere inwoner en de stad als geheel. Dit komt tot uiting in onze visie op sport:

Zoetermeer & sport vormen een vanzelfsprekende combinatie. Als sportieve stad streven we naar een aantrekkelijk en toegankelijk sportaanbod, waardoor zoveel mogelijk Zoetermeerders plezier beleven aan sport en bewegen en de maatschappelijke waarde van sport ervaren. Sport versterkt, verbindt, verrijkt en inspireert daardoor onze Zoetermeerse samenleving.

Deze visie geeft richting aan onze agenda voor de komende jaren.

Uitgangspunten voor het sportbeleid

We leven in een samenleving waarin verantwoordelijkheid steeds dichter bij de inwoners wordt neergelegd. Taken rondom zorg, welzijn en participatie zijn door het Rijk overgeheveld naar gemeenten, waarbij in toenemende mate een beroep wordt gedaan op de eigen kracht van de samenleving. Ook Zoetermeer ontkomt niet aan deze ontwikkelingen. Hierin staat sportbeleid niet meer op zichzelf, maar is het meer en meer mogelijk om sport te benutten bij uitdagingen in het sociaal domein: meedoen (participeren), gezond leven en zelfredzaam zijn.
Daarnaast vraagt de samenleving om een transparante en toegankelijke overheid, die efficiënt functioneert en keuzes helder onderbouwt. Inwoners zijn kritisch, denken mee en nemen verantwoordelijkheid. Daardoor veranderen de verhoudingen tussen overheid en inwoners.

In combinatie met onze visie, leiden deze ontwikkelingen tot de volgende, algemene uitgangspunten voor onze sportagenda:

- We streven in Zoetermeer naar het optimaal benutten van de maatschappelijke waarde van sport;
- Daarvoor is het belangrijk dat zoveel mogelijk inwoners van Zoetermeer regelmatig aan sport doen;
- Daarvoor is het ook belangrijk dat het sportaanbod in Zoetermeer zo toegankelijk en laagdrempelig mogelijk is: voldoende, kwalitatief goede voorzieningen (accommodaties) en vitale sportaanbieders;
- We willen transparant zijn over wat we doen om dit mogelijk te maken en onze keuzes daarin duidelijk onderbouwen;
- We streven naar een financieel model waarin budgetten flexibel kunnen worden ingezet: de inhoud is voor ons leidend en waar mogelijk worden geldstromen ontschot (zie hoofdstuk 6).

Vanuit deze uitgangspunten willen we verder werken aan de maatschappelijke en sportieve ambities van de Zoetermeerse samenleving. Dat doen we op basis van de uitvoeringsagenda die als bijlage is toegevoegd. Deze planning is richtinggevend: wanneer door voortschrijdend inzicht blijkt dat bepaalde ambities en acties beter eerder of later opgepakt kunnen worden, dan is daarvoor de ruimte. De concrete ambities, doelstellingen en acties van ons sportbeleid worden in de volgende hoofdstukken per thema nader toegelicht en uitgewerkt.

gemeente Zoetermeer

1. Zoetermeerders zijn actief!

Sportstimulering vormt de inhoudelijke basis van ons sportbeleid. Hoe meer inwoners van Zoetermeer regelmatig aan sport doen, hoe groter de maatschappelijke waarde van sport. Daarom heeft de gemeenteraad in oktober 2015 ingestemd met de volgende doelstelling voor sportstimulering in Zoetermeer (voor 2016 en verder):

Meer Zoetermeerders dan in 2015 sporten regelmatig.

Op dit moment lijkt de sportdeelname in Zoetermeer hoog. Als er wordt gekeken naar de inwoners die minimaal 1 keer per week 30 minuten per dag besteden aan 'sportieve activiteiten' dan voldoet 82% hieraan. Dat is echter niet wat we willen verstaan onder 'regelmatig sporten'. Een meer passende indicator daarvoor is de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB), die uitgaat van minimaal 30 minuten sportieve activiteiten, 5 dagen per week. Uit de omnibusenquête 2015 blijkt dat slechts 27% van de volwassen inwoners aan deze norm voldoet. Hier is dus nog veel terrein te winnen!
We willen onze middelen echter wel zo efficiënt mogelijk inzetten, en kiezen er daarom voor om de sportstimulering ook gericht in te zetten op specifieke doelgroepen. Dit wordt in de eerste paragraaf verder toegelicht. Daarna gaan we in op (nieuwe) stimuleringsmaatregelen en de rol van combinatiefunctionarissen (cf'ers). Vervolgens komen de randvoorwaarden voor sportstimulering aan bod. Ook wordt stil gestaan bij de monitoring van de resultaten van ons beleid, gevolgd door de doelstellingen en concrete acties voor sport en stimulering.

Doelgroepen

De doelgroepen waar wij ons met deze sportagenda op richten, zijn de mensen waarvoor het belang van regelmatig sporten en bewegen heel groot is en/of waarvan de sportdeelname achterblijft.

Het fundament voor een gezonde leefstijl wordt gelegd in de jeugd. Op jonge leeftijd structureel sporten en bewegen draagt bij aan een positieve sociaal-emotionele ontwikkeling. Daarom streven we ernaar dat zoveel mogelijk kinderen en jongeren

> **Sportstimulering moet op zowel specifieke groepen als op alle inwoners gericht zijn. In de breedte moeten alle Zoetermeerders kunnen sporten op goede sportlocaties met goede voorzieningen Daarnaast kan ik mij ook voorstellen dat Zoetermeer inspeelt op specifieke doelgroepen/sporten als daar kansen en mogelijkheden voor liggen (Inwoner van Zoetermeer)**

regelmatig aan sport doen én blijven doen. Want waar de sportdeelname onder kinderen (4-12 jaar) hoog is, zien we dat die onder jongeren (12-18 jaar) al lager ligt. Ook in Zoetermeer is dit het geval: andere interesses en bezigheden leiden te vaak tot minder sporten en bewegen.

Naast de aandacht voor de jeugd, is er aandacht voor inwoners die niet (meer) gewend zijn om regelmatig te sporten. Daarbij gaat de aandacht vooral uit naar ouderen (65+), mensen met een beperking en mensen in een achterstandssituatie. Juist voor deze groepen heeft regelmatig sporten belangrijke positieve maatschappelijke effecten (op het gebied van bijvoorbeeld gezondheid, participatie, et cetera).

De doelgroepen waarvoor we drempels weg willen nemen om de afstand tot structureel sportaanbod te verkleinen, zijn dus de onderstaande:

- Kinderen en jongeren (< 18 jaar)
- Ouderen (> 65 jaar)
- Mensen met een beperking
- Mensen in een achterstandssituatie

Deze doelgroepen zijn ook duidelijk naar voren gekomen in het samenspraaktraject voor de sportagenda.

Stimuleringsmaatregelen en impuls voor vernieuwing

Om onze doelgroepen effectief te bedienen, bieden we verschillende stimuleringsmaatregelen. Een aantal van de bestaande sportstimuleringsmaatregelen wordt gecontinueerd. Voorbeelden zijn de zwemvergoedingsregeling ten behoeve van de zwemvaardigheid, kennismakingscursus.nl en deelname aan de Nationale Sportweek voor promotie en kennismaking, wijksportverenigingen voor sporten in de buurt, (financiële) ondersteuning en communicatie met betrekking tot aangepast sportaanbod en de ZoetermeerPas voor mensen in armoede. Voor aangepast sporten bestaan in de regio al de nodige initiatieven, waar dit van meerwaarde is sluiten we aan.

Daarnaast komt er tot en met 2019 voor de specifieke doelgroepen een nieuwe impuls. Doel daarvan is om aan te zetten tot vernieuwende, creatieve concepten die sportdeelname stimuleren. Deze impuls kan ook benut worden voor nieuwe ideeën om grotere maatschappelijke betrokkenheid vanuit sportverenigingen te realiseren (zie hoofdstuk 4).

Combinatiefunctionarissen

Naast de bestaande regelingen en de nieuwe impuls blijven ook de combinatiefunctionarissen (cf'ers) een belangrijke rol spelen in ons sportstimuleringsbeleid. Hun inzet is gericht op het stimuleren van sport en bewegen in de buurt en het leggen van verbindingen tussen verschillende (sport)organisaties.

De afgelopen jaren zijn veel kinderen bereikt (meer dan 114.000 deelnemers in 2015) en hebben de cf'ers hun meerwaarde bewezen.

Tegelijkertijd valt er nog winst te halen door meer focus op verbinding van sportaanbieders, speciale doelgroepen en partners zoals onderwijs, welzijns- en zorginstellingen. Daarom gaan we de cf'ers vanaf nu op een wat andere manier inzetten, waarbij de volgende randvoorwaarden gelden:

- Meer gericht op het leggen van verbindingen en tijdelijke ondersteuning en daardoor minder op het uitvoeren van activiteiten.
- Inzet van cf'ers vindt vanaf dit jaar uitsluitend plaats vanuit de gemeente, zodat de inzet verspreid kan worden over een groter aantal verenigingen. Daarbij ontstaat ook ruimte voor verenigingsondersteuning (zie hoofdstuk 3 voor meer toelichting).
- Sterke samenwerking met onderwijs, waarbij een cf'er ingezet kan worden om een verbinding te leggen met specifieke (ook minder bekende) sporten en sportaanbieders. Ook bij grotere sportevenementen op scholen kunnen cf'ers worden betrokken.
- Bewegingsonderwijs blijft een primaire verantwoordelijkheid van het onderwijs zelf.
- Bij nieuwe initiatieven wordt alleen de opstartfase ondersteund, daarna is het aan (sport)partners zelf om een project een vervolg te geven.
- Cf'ers worden ingezet in de wijken waar de meeste behoefte is (bijvoorbeeld waar sport kan bijdragen om 'hangjeugd' te voorkomen).

Randvoorwaarden voor sportstimulering

We willen de sportstimuleringsactiviteiten in het algemeen doelgerichter laten zijn. Meer dan voorheen dienen activiteiten waar de gemeente een (financiële) bijdrage aan levert erop gericht te zijn dat:

- Die leden van de doelgroep worden bereikt die nu niet regelmatig sporten.
- Optimaal wordt bijgedragen aan het benutten van de maatschappelijke waarde van sport.
- Een tijdelijke stimuleringsmaatregel leidt tot doorstroom naar structurele activiteiten.
- Inzichtelijk is hoeveel deelnemers zijn bereikt en tot welke effecten dit heeft geleid.
- Initiatieven na de opstartfase op eigen benen verder kunnen, ook financieel.

Deze randvoorwaarden worden onderdeel van de toetsing voor subsidieverstrekking.

> **Deze verbinding gaat behoorlijk goed tegenwoordig. Ik zie dat als resultaat van het combinatiefunctionarisbeleid van het afgelopen decennium Ik zie echter wel kansen om het wat gestructureerder (en daarmee makkelijker te organiseren voor zowel de leerkacht als de vrijwilligers van de sportverenigingen) te maken. Nu zijn er vele afzonderlijke contacten, die in de loop der tijd gegroeid zijn. Niet verkeerd, maar verenigingen willen wellicht wel op meer scholen clinics geven en scholen willen wel meer verschillende sporten uitproberen.**
>
> **(Sportaanbieder)**

gemeente Zoetermeer

Doelstellingen en concrete acties

Op het gebied van ‘Zoeterrmeerders zijn actief’ kent Zoetermeer de volgende doelstellingen:

1. *Meer Zoetermeerders dan in 2015 voldoen aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen.*
2. *Stijging van sportdeelname binnen de doelgroepen jeugd, ouderen, mensen met een beperking en mensen in een achterstandssituatie ten opzichte van 2015.*
3. *Toename van het aantal deelnemers aan sportstimuleringsactiviteiten dat doorstroomt naar structureel sportaanbod.*
4. *Realisatie van vernieuwende concepten om sportdeelname van jeugd, ouderen, mensen met een beperking en/of mensen in een achterstandssituatie te stimuleren.*

Wat gaan we concreet doen:

- *Monitoren van de Nederlandse Norm Gezond Bewegen voor alle inwoners.*
- *Openstellen van een tijdelijk impulsbudget voor vernieuwende concepten ten behoeve van jeugd, ouderen en mensen met een beperking of achterstand en/of inzet op sociaal maatschappelijk inzet.*
- *Formeren van een werkgroep om indicatoren voor de ontwikkeling van het sport(stimulerings)beleid vast te stellen.*
- *Inzetten en periodiek evalueren van stimuleringsactiviteiten en selecteren van die activiteiten die de grootste bijdrage aan de doelstellingen leveren.*
- *Waar mogelijk en van meerwaarde regionaal samenwerken op het gebied van aangepast sporten.*
- *Verbeteren en intensiveren van de communicatie over aangepast sportaanbod.*

2. Accommodaties op orde

Sportaccommodaties zijn het fysieke fundament van het gemeentelijke sportbeleid. Sportverenigingen, andere sportaanbieders en individuele sporters moeten om te kunnen sporten en bewegen beschikken over voldoende en kwalitatief goede sportvoorzieningen. Dat kunnen zowel specifieke sportaccommodaties (sporthallen, sportvelden) als voorzieningen in de openbare ruimte zijn.

We zien het als onze primaire verantwoordelijkheid om sportaccommodaties aan te bieden die geschikt zijn voor de breedtesport. Bij een duidelijke behoefte aan de realisatie van topsportvoorzieningen en concrete initiatieven hiertoe vanuit de samenleving, zal er in gezamenlijkheid worden onderzocht of er aanvullende geldstromen kunnen worden aangeboord, op dit moment is die ruimte er niet.

In dit hoofdstuk richten we ons eerst op de kwantiteit en kwaliteit van onze sportaccommodaties. Daarna komt onze visie op zwemmen aan bod, gevolgd door de tarieven en (investeringen in) nieuwe accommodaties. Vervolgens staan we stil bij eigendom, onderhoud en de openbare ruimte, waarna we opnieuw afsluiten met doelstellingen en concrete acties.

Kwantiteit en kwaliteit

Een belangrijk onderdeel van de sportagenda is het kwantitatief en kwalitatief op peil hebben en houden van het aanbod van gemeentelijke sportaccommodaties. We zullen een capaciteitenonderzoek uitvoeren naar het aanbod van de sportaccommodaties in relatie tot de huidige en toekomstige vraag, onder andere met het oog op de bevolkingsprognoses. Op basis van dit onderzoek wordt de investeringsagenda voor de komende jaren opgesteld.
Voor binnensportaccommodaties dient de beschikbare capaciteit afgestemd te zijn op de benodigde uren voor verenigingsgebruik en bewegingsonderwijs.

Voor de benodigde capaciteit van buitensportaccommodaties is het gebruik door sportverenigingen voor ons leidend. Deze accommodaties kunnen in de zomermaanden ook worden benut voor het bewegingsonderwijs, maar het onderwijsgebruik is niet bepalend voor de benodigde capaciteit van de buitensportaccommodaties.

> **“Zoetermeer heeft veel faciliteiten voor diverse sporten. Zowel in clubverband als bij verschillende bedrijven in het leisure-segment.”**
> **(Inwoner van Zoetermeer)**

Naast de kwantitatieve afstemming, is ook de kwaliteit van de sportaccommodaties een belangrijk uitgangspunt. Over het algemeen worden de sportaccommodaties met een ruime voldoende gewaardeerd (omnibusenquête 2015 & Klanttevredenheidsonderzoek 2016). Uiteraard willen we deze mate van tevredenheid behouden.

Faciliteren van zwemvaardigheid

De zwembaden vormen in die positieve waardering echter een uitzondering. Dit heeft met name te maken met de afname van de beschikbaarheid van het recreatief zwemwater, als gevolg van de verkoop van Aquapark Keerpunt. Voor de gemeente brengt een recreatief zwembad (te) hoge kosten met zich mee. Wel is de zwemvaardigheid onder kinderen voor de gemeente van wezenlijk belang. Voor leerlingen van speciaal onderwijs wordt daarom schoolzwemmen aangeboden en er is een zwemvergoedingsregeling voor alle Zoetermeerse kinderen van 6 jaar (op basis van kalenderjaar) voor het behalen van hun zwemdiploma A. Via Swim & Smile blijft de gemeente voorzien in zwemaanbod in De Veur en De Driesprong voor alle inwoners. Dit aanbod is gericht op drie activiteiten: het aanbieden van instructiezwemmen, het verzorgen van een afwisselend aanbod aan doelgroepzwemmen en het verhuren van zwemwater aan verenigingen.

Transparante tarieven en combinatie met subsidie

Voor de gebruikers van gemeentelijke accommodaties geldt dat er verschillen zijn in de gehanteerde tarieven, die veelal historisch gegroeid zijn. Alle tarieven zijn echter lager dan de werkelijke kosten van de accommodaties, waardoor er sprake is van indirecte subsidies aan de sportverenigingen. Dit is niet transparant. We willen in eerste instantie inzicht creëren in de kosten van de diverse accommodaties, zodat alle betrokkenen zich bewust worden van:

- De werkelijke kosten van het realiseren en in stand houden van sportaccommodaties.
- De ‘indirecte subsidie’ die via deze tarieven aan de sportverenigingen wordt verstrekt.

De hoogte van deze ‘indirecte subsidie’ willen we niet zonder meer handhaven. We streven naar een transparante en eerlijke verdeling van deze subsidiëring waarbij het volume en de werkelijke kosten een rol spelen. Hierbij wordt ook onderzocht op welke wijze aanvullende maatschappelijke inzet van sportverenigingen wordt gestimuleerd en beloond. In hoofdstuk 4.6 gaan we daar verder op in.

In de samenspraak is ook aandacht gevraagd voor de financiële positie van verenigingen die door de aard van hun sport ‘gedwongen’ zijn bij commerciële organisaties te huren, zoals schaatsverenigingen bij het Silverdome. Dit signaal pakken we op door te inventariseren welke consequenties deze situatie heeft, welke alternatieven er zijn en op welke manier de gemeente hierin iets kan en wil betekenen.

Investeringsimpuls

Voor ondersteuning bij accommodatieaanpassingen is er de bestaande investeringsimpuls voor amateurverenigingen. Sportaanbieders kunnen daar gebruik van maken voor het zichtbaar en duurzaam verbeteren van een accommodatie, de aanschaf van inventaris of andere duurzame kapitaalgoederen. De subsidie wordt verstrekt tot maximaal 25% van de subsidiabele investeringskosten. Hierbij geldt een maximum bedrag van € 75.000. In 2016 is een extra storting van € 300.000 gedaan om de regeling in elk geval tot en met 2018 te kunnen garanderen. Dit betekent echter wel dat we keuzes moeten maken in de initiatieven die we wel en niet ondersteunen.

Nieuwe initiatieven

Naast aanvragen voor het verbeteren van accommodaties, worden wensen voor nieuwe (sport)initiatieven aangedragen bij de gemeente. Indien een nieuw initiatief aantoonbare toegevoegde waarde heeft ten opzichte van het bestaande aanbod, wil de gemeente ondersteunen het initiatief zo vlot als mogelijk te realiseren. Hiervoor is binnen de begroting echter geen apart budget opgenomen. De initiatiefnemers dienen daarom een sluitende businesscase aan te leveren. Binnen het eerder benoemde capaciteitenonderzoek en de daaruit volgende investeringsagenda, zal onderzocht worden of er budget gereserveerd kan worden waarmee de gemeente als sluitpost kan fungeren bij nieuwe initiatieven.

Voordat de gemeente overgaat tot ondersteuning is een aantal criteria van toepassing, namelijk:

- Er is aantoonbaar behoefte onder de inwoners van Zoetermeer aan het initiatief.
- Het initiatief is niet-commercieel, laagdrempelig en toegankelijk.
- Het initiatief is aanvullend op het sportaanbod in Zoetermeer.
- Het draagt bij aan de doelstellingen van deze sportagenda.
- De sportaanbieder is (waar van toepassing) aangesloten bij een door de NOC NSF erkende sportbond.

gemeente Zoetermeer

Eigendom en onderhoud

Een fundamenteel vraagstuk met betrekking tot sportaccommodaties betreft het eigendom en het onderhoud ervan: wat is hierin een optimale situatie voor alle belanghebbenden? Tijdens de samenspraakbijeenkomsten bleek dat hier heel verschillende ideeën over bestaan. We willen een onderzoek uitvoeren om antwoord te krijgen op de vraag wat voor de sportaccommodaties in Zoetermeer de meest optimale situatie is. Ook de ontwikkelingen rond relevante wetgeving (Wet Markt en Overheid, sportbesluit etc) worden daarin betrokken.
Wat betreft het onderhoud van onze accommodaties houden we vast aan het bestaande Meerjaren OnderhoudsPlan (MJOP), waarin het onderhoud en bijbehorende financiële middelen zijn vastgelegd.

Sportieve openbare ruimte

Naast specifieke sportaccommodaties, blijven we sport en bewegen in de openbare ruimte stimuleren. Zien sporten doet sporten, bovendien kent de sport in openbare ruimte de laatste jaren een sterke groei. Via bijvoorbeeld buitensportveldjes, sporttoestellen en skate- en skeelervoorzieningen op populaire plekken spelen we daar op in. De uitgangspunten hiervoor zijn recent vastgelegd in onder andere de nota Speelruimtebeleid (2016).

Doelstellingen en concrete acties

Op het gebied van ‘Accommodaties op orde’ kent Zoetermeer de volgende doelstellingen:

1. *Het in stand houden van een kwantitatief en kwalitatief adequaat voorzieningenniveau voor de sport.*
2. *Komen tot een tarieven- en subsidiemodel, dat uitgaat van een eerlijke verdeling en transparantie, waarbij maatschappelijke betrokkenheid wordt beloond.*
3. *Het creëren van een optimale situatie met betrekking tot het onderhoud en eigendom van sportaccommodaties.*

Wat gaan we concreet doen:

- *Uitvoering geven aan de onderhouds- en verduurzamingsmaatregelen uit het MJOP voor de bestaande accommodaties.*
- *Uitvoeren van een capaciteitsonderzoek voor binnen- en buitensportaccommodaties.*
- *Opstellen van een investeringsagenda.*
- *Onderzoeken of er financiële ruimte in de investeringsagenda gereserveerd kan worden, die ingezet kan worden om als sluitpost te fungeren bij nieuwe initiatieven uit de stad.*
- *Inzichtelijk maken van de hoogte van kostendekkende tarieven en de indirecte subsidie per vereniging/accommodatie.*
- *In samenspraak met de verenigingen uitwerken van een transparante tarievenstelsel en subsidiëring, gekoppeld aan de stimuleringsregeling voor maatschappelijke activiteiten (zie ook hoofdstuk 4).*
- *Uitvoeren van een onderzoek naar een optimale eigendomssituatie van sportaccommodaties.*
- *Uitvoering geven aan het (eerder genomen) raadsbesluit voor het realiseren van ‘Gymworld’, renovatie van de Noordwesterhal en het realiseren van ballonhallen bij MHCZ.*

gemeente Zoetermeer

3. Vitale sportverenigingen

De organisatie van het sportaanbod in Zoetermeer wordt voor het grootste gedeelte ingevuld door andere organisaties dan de gemeente zelf. Van oudsher spelen de sportverenigingen hierin een grote rol. Ook commerciële sportaanbieders leveren een belangrijke bijdrage aan sportend Zoetermeer. Zij kunnen een aanjaagfunctie vervullen voor vernieuwing en mogen daarbij rekenen op een positieve benadering vanuit de gemeente. De focus van ons beleid blijft echter wel op de sportvereniging. Vitaliteit, vertegenwoordiging en ondersteuning vanuit de gemeente worden in dit hoofdstuk verder toegelicht.

Vitale sportverenigingen

De sportverenigingen vormen de ruggengraat van sportief Zoetermeer. Sportverenigingen spelen een cruciale rol in de organisatie van sport en bieden tevens een platform voor maatschappelijke ontwikkeling en ontplooiing voor leden en vrijwilligers.

Bestuurders van sportverenigingen worden voor nieuwe uitdagingen geplaatst door veranderingen in de samenleving, nieuwe wet- en regelgeving en culturele ontwikkelingen. Daarom is het essentieel dat er in Zoetermeer sprake is van vitale sportverenigingen. Voor het bepalen van de vitaliteit van een sportvereniging, zijn wat ons betreft in elk geval de volgende kenmerken relevant, in staccato:

- Organisatie (stabiel en representatief kader, ontwikkeling ledenaantal, aansluiting sportbond)
- Financiën (sluitende begroting, verantwoord financieel beleid, meerjarenplan)
- Accommodaties (veilig, goed onderhouden, bereikbaar en toegankelijk, voorziet in behoefte)
- Beleid en visie (vastgelegd op papier, toekomstgericht, draagvlak)
- Communicatie (intern en extern, voorziet in behoefte)
- Maatschappelijke inzet (buurtfunctie, samenwerking met maatschappelijke partners, sociaal-maatschappelijke projecten)

De vitaliteit van een vereniging is in eerste instantie de verantwoordelijkheid van de vereniging zelf. Maar als gemeente willen we algemene ondersteuning bieden en zicht krijgen op de vitaliteit van de sportverenigingen in Zoetermeer. Om hier gefundeerd iets over te kunnen zeggen,

> **Verenigingsleven in het algemeen blijven ondersteunen. Goed voor de samenleving; integratie, verdraagzaamheid, begrip voor elkaar e.d.**
> **(Inwoner van Zoetermeer)**

zullen we een meetinstrument inzetten met betrekking tot 'vitale sportverenigingen'. Dit stelt ons in staat om in te spelen op de belemmeringen en knelpunten die zij ervaren (collectief of individueel). Tegelijkertijd krijgen we zo inzicht in de mogelijkheden van verenigingen om een rol te spelen met betrekking tot de uitdagingen die er liggen binnen het sociaal domein (zie ook hoofdstuk 4).

Sportraad?

In de samenspraak met sportaanbieders is het idee geopperd om te komen tot een sportraad als officieel vertegenwoordigend orgaan vanuit de sportverenigingen. We zien een aantal voordelen in het instellen van een sportraad. Zo is het bijvoorbeeld makkelijk om één aanspreekpunt te hebben namens de sportverenigingen in Zoetermeer. Ook komt het de ontwikkeling en uitvoering van ons sportbeleid ten goede als daarover gevraagd en ongevraagd advies kan worden gegeven door de sportraad. Tegelijkertijd zijn er meerdere voorbeelden in het land waaruit blijkt dat een sportraad moeilijk van de grond komt of slechts een klein deel van de sportaanbieders weet te vertegenwoordigen. Daarom laten wij het initiatief voor een sportraad bij de sportverenigingen zelf. Als zij ons overtuigen van de meerwaarde en beschikken over een brede achterban, dan zullen we een concreet voorstel positief benaderen.

Verenigingsondersteuning, Sportloket en sportcafé

Binnen de gemeente is het Sportloket de informatiebron en het aanspreekpunt voor alle vragen over sporten in Zoetermeer. Uit de samenspraak is ook gebleken dat er meer behoefte is aan verenigingsondersteuning. Daaraan komen we tegemoet door een verenigingsondersteuner in te zetten. De ondersteuning moet bijdragen aan doelstellingen die benoemd zijn in deze sportagenda en is altijd tijdelijk van aard. Het doel is namelijk dat de vereniging na afloop van de ondersteuning het

desbetreffende onderwerp weer zelfstandig oppakt. Te denken valt aan ondersteuning met betrekking tot vragen over ledenbehoud, beleidsontwikkeling (bijvoorbeeld vrijwilligersbeleid, maatschappelijke visie), fondsenwerving en communicatie.
Naast ondersteuning blijven we ook inzetten op verbinding. Daarvoor organiseren we drie keer per jaar een sportcafé, waarin ontmoeting en kennisuitwisseling centraal staan.

> **Blijf vooral luisteren en overleggen met de sportverenigingen binnen Zoetermeer en behandel ze als volwaardig partner, zij hebben vaak de kennis in huis om de juiste accenten te leggen. Laat gemeente en sportverenigingen en andere spelers in dit veld gebruik maken van elkaars sterke punten.**
> **(Sportaanbieder)**

gemeente Zoetermeer

Doelstellingen en concrete acties

Op het gebied van ‘Vitale sportverenigingen’ kent Zoetermeer de volgende doelstellingen:

1. *Inzicht krijgen in de vitaliteit van sportverenigingen.*
2. *In stand houden en bevorderen van vitale sportverenigingen.*
3. *Verbeteren van communicatie en samenwerking tussen sportaanbieders onderling en tussen sportaanbieders en gemeente.*

Wat gaan we concreet doen:

- *Vaststellen van een definitie en monitoringsinstrument voor vitale sportaanbieders.*
- *Dienstverlening van het Sportloket uitbreiden met de inzet van een verenigingsondersteuner die inhoudelijk verenigingen ondersteunt.*
- *Jaarlijks organiseren van drie sportcafés voor sportverenigingen (en afhankelijk van het thema overige sportaanbieders, maatschappelijke partners en commerciële organisaties).*

4. Sport in de maatschappij

We streven naar het optimaal benutten van de maatschappelijke waarde van sport. Sport heeft namelijk vele raakvlakken met onderdelen van het sociaal domein. Welzijn, onderwijs en volksgezondheid liggen voor de hand, maar met de transformatie kunnen er ook sneller verbindingen ontstaan met werkgelegenheid en participatie. We zien het als een uitdaging voor de gemeente, de sport en andere maatschappelijke instellingen om samen initiatieven op te pakken die de verbinding tussen sport en het sociaal domein versterken. In dit hoofdstuk gaan we daar verder op in, om tot slot een aantal doelstellingen en concrete acties te benoemen.

Bijdragen aan gezondheid

Een belangrijk maatschappelijk effect van sport is de bijdrage aan een gezonde leefstijl van de inwoners van Zoetermeer. Sport kan zowel preventief als curatief worden ingezet om bij te dragen aan de gezondheid van mensen. Preventief is bijvoorbeeld het voorkomen van overgewicht door voldoende te sporten en bewegen, curatief is het oplossen van gezondheidsproblemen via sport. Dat kan gaan om fysieke problemen, maar ook om problemen als depressiviteit of eenzaamheid.
Effecten van sport op gezondheid zijn zichtbaar in indicatoren zoals het aantal inwoners met overgewicht, de waardering van de eigen gezondheid en het aantal eenzame inwoners. Vanzelfsprekend is hierin ook overlap met andere onderdelen van het sociaal domein, zoals participatie en welzijn. Om deze koppeling te kunnen leggen, is het noodzakelijk dat gezondheidspartners en de sport elkaar goed weten te vinden.

Stimuleren van maatschappelijke participatie

Ook op het gebied van maatschappelijke participatie kan sport een positieve bijdrage leveren, of het nu gaat om arbeidsparticipatie of sociale participatie. Te denken valt bijvoorbeeld aan re-integratie via de sportvereniging en de sportvereniging als sociale werkplaats, maar ook aan de grote inzet van vrijwilligers en de belangrijke ontmoetingsfunctie van de vereniging. Met de transformatie van het sociaal domein liggen hier extra kansen voor vernieuwende concepten en samenwerkingsverbanden. Zo leent de WMO zich voor de inzet van sport als middel om sociale samenhang te versterken of vrijwilligers te ondersteunen. Indicatoren van dergelijke maatschappelijke effecten zijn de mate van activiteit in het verenigingsleven, het aantal vrijwilligers en de verbondenheid met de wijk of buurt.

> **Natuurlijk moet de gemeente gemeenschapsgeld besteden aan de gemeenschap en niet aan een enkeling. Sportbeleid kost geld. Dus moet de maatschappelijke waarde zo groot mogelijk zijn.**
> **(Inwoner van Zoetermeer)**

gemeente Zoetermeer

Nauwe samenhang met onderwijs

Zowel het basis- als het voortgezet onderwijs zijn belangrijke partners binnen het sportbeleid, omdat onderwijs één van de voornaamste plaatsen is waar kinderen in aanraking komen met sport. Vertrekpunt voor deze relatie is dat er sprake moet zijn van kwalitatief goed en voldoende bewegingsonderwijs. Bij voorkeur vindt er daarbij samenwerking plaats tussen de onderwijsinstellingen (vakdocenten) en sportaanbieders, zodat het bewegingsonderwijs bijdraagt aan een doorstroom naar structurele sport-beoefening bij een sportaanbieder. Het helpen ontdekken waar een leerling goed in is en het herkennen van talenten, spelen daarbij een belangrijke rol. De combinatiefunctionaris vormt een belangrijke schakel tussen het onderwijs en de sportaanbieder.

Ook wordt een aantal projecten ondersteund op het onderwijs met subsidies. Zo ontvangt een aantal scholen van het voortgezet onderwijs vanuit de gemeente per leerling een tegemoetkoming ten gunste van sportoriëntatie van de leerlingen. Op het primair onderwijs wordt Motorische Remedial Teaching aangeboden. Hierbij worden leerlingen met een bewegingsachterstand individueel of in kleine groepjes begeleid en krijgen zij aangepast bewegingsonderwijs. Zodoende kunnen zij uiteindelijk aansluiten bij regulier bewegingsonderwijs. De gemeente draagt hier in cofinanciering aan bij middels subsidie. Hetzelfde geldt voor activiteiten van de GGD die uitvoering geeft aan het project de ‘Gezonde school’. Voor het speciaal onderwijs (basis en voortgezet) wordt schoolzwemmen aangeboden, hiervoor wordt een deel gefinancierd vanuit de scholen zelf (middels Rijksgelden).

Multifunctionele accommodaties en welzijn

Sport kan ook een belangrijke rol spelen in het gemeentelijke welzijnsbeleid. Met name het multifunctionele gebruik van sportaccommodaties biedt kansen, in de vorm van bijvoorbeeld het aanbieden van wijk- en buurtvoorzieningen bij verenigingen, zoals een buurthuis of een spreekuur van zorgaanbieders. Ook daar zijn weer raakvlakken met de WMO, onder andere voor mensen in een moeilijke maatschappelijke positie. Een mooi voorbeeld daarvan is het openstaan voor de komst van nieuwe Zoetermeerders. Contact tussen welzijnsorganisatie Piëzo en de Zwemvereniging Zoetermeer zorgde ervoor dat nieuwe Zoetermeerders leerden zwemmen en bij atletiekvereniging Ilion zijn wandelingen georganiseerd waar nieuwe Zoetermeerders en inwoners uit de stad samen liepen. Dit komt niet alleen ten goede aan beweging, maar ook aan integratie en saamhorigheid. Dit soort initiatieven laat zien dat sport meer kan zijn dan een doel op zich; in Zoetermeer levert de sport ook een bijdrage aan het realiseren van doelstellingen op andere maatschappelijke terreinen. Vanzelfsprekend willen wij dit zoveel

mogelijk stimuleren en faciliteren (zie verderop ‘Sociaal maatschappelijke inzet door sportaanbieders’).

Verbetering van veiligheid door preventie

Sport is ook in staat om een bijdrage te leveren aan het voorkomen en afnemen van overlast en criminaliteit. Een voorbeeld hiervan is het initiatief ‘Alleen jij bepaalt’, van het ministerie van Veiligheid & Justitie. Daarin werken de drie Zoetermeerse verenigingen DWO (voetbal), Birds (honk- en softbal) en Zoebas (basketbal) samen met het onderwijs aan een gestructureerde vrijetijdsbesteding voor jongeren van 12 tot 18 jaar uit het VMBO.

Sociaal maatschappelijke inzet door sportaanbieders

Op basis van het voorgaande mag duidelijk zijn dat we veel waarde hechten aan de sociaal-maatschappelijke inzet van sportaanbieders, voor zover dat binnen hun capaciteiten en mogelijkheden ligt. De primaire taak van sportaanbieders blijft het aanbieden van mogelijkheden voor sport en bewegen, maar verdere maatschappelijke inzet willen we actief stimuleren en ondersteunen. Daarbij kunnen de sportaanbieders een beroep doen op de combinatiefunctionarissen en de verenigingsondersteuner. De combinatiefunctionarissen kunnen een rol spelen in het leggen van verbindingen tussen (vitale maatschappelijk gerichte) sportaanbieders en sociale partners.

Voor sommige initiatieven zal een sportaanbieder ook financiële ondersteuning nodig hebben. Deze financiële ruimte willen we ontwikkelen door in samenspraak met de sportverenigingen de tarieven voor de accommodaties (en daarmee de ‘indirecte subsidies’) dusdanig in te zetten dat de maatschappelijke inzet wordt gestimuleerd en beloond (zoals benoemd in hoofdstuk 2 onder ‘Transparante tarieven en combinatie met subsidie’). Daarnaast willen we aansluiting zoeken bij andere budgetten uit het sociaal domein. De samenspraak over de tarieven van de accommodaties en het vinden van aansluitingen bij andere budgetten, zal de nodige tijd in beslag nemen. Om ook op korte termijn vernieuwende initiatieven voor maatschappelijke inzet financieel te ondersteunen, kan tot en met 2019 gebruik gemaakt worden van een tijdelijke impuls. Deze impuls valt samen met de impuls voor de doelgroepen rondom jeugd, ouderen, en mensen met een beperking of achterstand (zie hoofdstuk 1, onder ‘Stimuleringsmaatregelen en impuls voor vernieuwing’).

Naast bovenstaande willen we de koppeling met andere beleidsterreinen binnen het sociaal domein versterken door te onderzoeken of sport vertegenwoordigd kan worden in de Adviesraad sociaal domein.

gemeente Zoetermeer

Doelstellingen en concrete acties

Op het gebied van ‘Sport in de maatschappij’ kent Zoetermeer de volgende doelstellingen:

1. *Het versterken van de maatschappelijke inzet van de sportaanbieders*
2. *Het versterken van de verbinding en samenwerking tussen sport en maatschappelijke organisaties (gemeentebreed en op wijkniveau).*
3. *Een verbetering van de scores op indicatoren voor de sociaal-maatschappelijke meerwaarde van sport, zoals:*
    - *Percentage inwoners met overgewicht*
    - *Waardering gezondheid door inwoners*
    - *Percentage eenzame inwoners*
    - *Mate van activiteit in het verenigingsleven*
    - *Verbondenheid met de wijk of buurt*

   De uiteindelijke indicatoren worden benoemd in afstemming met de ‘werkgroep indicatoren’ (zie hoofdstuk ‘Zoetermeerders zijn actief!’).

Wat gaan we concreet doen:

- *Organiseren van een jaarlijks ‘Sportief wijkoverleg’ per wijk, waarbij wijkteams, sportaanbieders en maatschappelijke instellingen worden uitgenodigd.*
- *Opstellen van een stimuleringsregeling voor sociaal-maatschappelijke sportprojecten (in samenhang met de discussie over tarieven, zie ‘Accommodaties op orde’).*
- *Inzetten van een tijdelijk impuls om op korte termijn vernieuwende initiatieven voor maatschappelijke inzet financieel te ondersteunen (vooruitlopend op de stimuleringsregeling).*
- *Uitreiken van de prijs ‘Sociaalste sportaanbieder van het jaar’ bij het jaarlijkse sportgala.*
- *Formeren van een werkgroep om indicatoren voor de ontwikkeling van sport en het sociaal domein vast te stellen (zie ook ‘Zoetermeerders zijn actief’).*

5. Trots op de sport in Zoetermeer

Aansprekende topsportprestaties en -evenementen dragen bij aan de profilering van Zoetermeer als stad waar sport hoog in het vaandel staat. Ook wordt daarmee de trots en het wij-gevoel van de inwoners versterkt. De gemeente ziet het als haar verantwoordelijkheid om hieraan bij te dragen door in te zetten op breedtesport als basis. In de eerste paragraaf wordt toegelicht waarom. Vervolgens gaan we in op sportevenementen, het vieren van successen en talentontwikkeling.

Breedtesport als basis

Vanuit de maatschappelijke functie en verantwoordelijkheid van de gemeente ligt de nadruk binnen deze sportagenda op het voorzien in voldoende en goede mogelijkheden voor de breedtesport. Daarmee leggen we ook een fundament voor de prestatieve sport. Hoewel we positief staan tegenover ontwikkelingen op het gebied van talentontwikkeling en topsport, wordt dit niet gezien als speerpunt in het gemeentelijk sportbeleid. Dit sluit aan bij de uitkomsten van de samenspraak en de omnibusenquête, waarin door de meerderheid de prioriteit wordt gelegd bij andere onderdelen van het sportbeleid.
Met een keuze voor de breedtesport willen we de beschikbare middelen zo inzetten dat we daarmee het grootste gedeelte van de Zoetermeerse bevolking bereiken. Het stimuleren van topsportprestaties wordt primair gezien als een taak van de sportaanbieders. In de voorbijgaande jaren hebben diverse sportaanbieders laten zien hier goed toe in staat te zijn.

Meer focus bij sportevenementen

Verschillende sportaanbieders ontvangen subsidie voor de organisatie van (top)sportevenementen. Deze mogelijkheid blijft bestaan, maar er komt wel een andere focus. Sportevenementen dienen een bijdrage te leveren aan de profilering van Zoetermeer op gebied van sport & leisure, met onder andere mogelijkheden voor wintersport. Dat is immers waarin wij ons onderscheiden: aansprekende accommodaties voor leisure en wintersport, die door een groot aantal (top)sporters worden gebruikt. Bovendien geven we de voorkeur aan enkele grotere en aansprekende evenementen boven meerdere kleinere evenementen. Voorbeelden van evenementen die op onze ondersteuning kunnen rekenen, zijn sportevenementen met veel media-aandacht, grote aantrekkingskracht op toeschouwers en potentie en ambitie om in de loop der jaren door te kunnen groeien. Hierbij sluiten we aan bij de Evenementennota (2016).

“Sportevenementen zorgen voor veel bezoekers en zijn ook goede voorbeelden voor de jeugd in de stad en omgeving, waardoor sportdeelname bevorderd kan worden.”
(Inwoner van Zoetermeer)

gemeente Zoetermeer

Vieren van successen

Topsportprestaties spreken tot de verbeelding en zorgen ervoor dat inwoners en organisaties trots kunnen zijn op hun stad. Het sportgala biedt een podium hiervoor; dit willen we graag in stand houden. Daarnaast willen we ook aandacht besteden aan de mooie successen uit de breedtesport en goede voorbeelden op het gebied van maatschappelijke projecten in de sport.

Talentonwikkeling vanuit het veld

De weg van talent tot topsporter is een lange en lastige weg, waarin veel wordt gevraagd van de sporter en zijn of haar omgeving. Vaak zijn er ondersteuningsmogelijkheden vanuit verenigingen, bonden, NOC*NSF of het bedrijfsleven. We zien een lokaal of regionaal talentenfonds dan ook niet als een primaire verantwoordelijkheid van de gemeente. Ontwikkelingen vanuit het bedrijfsleven en sportorganisaties om te investeren in topsport of verdere talentontwikkeling juichen wij toe en de gemeente zal open staan om hierin mee te denken.

> **De intentie is duidelijk aanwezig, maar de profilering kan nog veel sterker. (Sportaanbieder)**

Doelstellingen en concrete acties

Op het gebied van Trots op de sport in Zoetermeer kent Zoetermeer de volgende doelstellingen:

1. *Aansprekende topsportprestaties en sportevenementen benutten voor de profilering van Zoetermeer en als inspiratie voor de breedtesport.*
2. *Door een focus op de breedtesport een basis te leggen voor de prestatieve sport.*
3. *Sportevenementen ondersteunen die bijdragen aan een consistente profilering van Zoetermeer op gebied van (winter)sport & leisure.*

Wat gaan we concreet doen:

- *Jaarlijks organiseren van het sportgala.*
- *Subsidie verstrekken voor sportevenementen die aansluiten op de gewenste profilering van Zoetermeer.*

6. Financiën

De financiële middelen uit de jaarlijkse begrotingscyclus vormen voor een groot deel de middelen om deze sportagenda mee te realiseren. Uitgangspunt is in eerste instantie budgetneutraliteit: de bestaande middelen blijven beschikbaar, er komt niks bij en er gaat niks af. Subsidies zijn geen doel op zich, maar een middel om maatschappelijk effect te realiseren. Ook dient bij iedere (potentiële) investering onderzocht te worden wat de mogelijkheden zijn voor cofinanciering. Naast het verminderen van de financiële last voor de gemeente, bevordert cofinanciering de betrokkenheid van maatschappelijke partners. De voorwaarden waaronder cofinanciering plaats vindt, dienen per situatie te worden vastgelegd.
In dit hoofdstuk gaan we eerst in op de transparantie van de verdeling van de beschikbare middelen. Daarna belichten we de financiële gevolgen van deze nieuwe sportagenda, die zijn samengevat in een overzicht voor de komende jaren. Er wordt vervolgens expliciet aandacht besteed aan flexibele inzet van budgetten (ontschotting) en de overgang naar het nieuwe beleid. Tot slot formuleren we ook voor financiën doelstellingen en concrete acties.

Transparante verdeling van middelen

De verdeling van de beschikbare middelen is een onderwerp waarover we transparant willen zijn. Wat is de sport ons waard en hoeveel financiële speelruimte is er jaarlijks, als aan de vaste lasten is voldaan? Transparantie in de budgetten vormt een belangrijk ingrediënt om die vraag te kunnen beantwoorden. Het onderstaande overzicht van het sportbudget biedt daar een eerste aanzet voor. Deze informatie is ook benodigd voor de gewenste herijking van het tarievenstelsel, zoals beschreven bij ‘Accommodaties op orde’.

gemeente Zoetermeer

Budget 2017 – 2020

De middelen die ons voor de realisatie van de sportagenda ter beschikking worden gesteld zijn als volgt (x 1.000):

Sportbudget				
SPORTBELEID	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
1. Zoetermeerders zijn actief				
Kennismakingscursussen (activiteiten en pr)	20	20	20	20
Zwemvergoedingsregeling	100	100	100	100
Combinatiefunctionarissen (inclusief verenigingsondersteuner)	433	433	433	433
Activiteitenbudget Combinatiefunctionarissen (o.a. Sport op school/ Buitenschoolse activiteiten)	47	47	47	47
Impuls sportstimulering doelgroepen	*15*	*15*	*15*	*0*
Nationale Sportweek	10	10	10	10
Aangepast sporten (jaarlijkse subsidies)	11	11	11	0
Wijksportverenigingen	16	16	16	16
3. Vitale sportverenigingen				
Sportloket (o.a. sportcafé's, verenigingsmonitor)	10	10	10	10
Verenigingsondersteuner (in budget van combinatiefunctionarissen – bij onderdeel 1)				
4. Sport in de maatschappij				
Subsidies onderwijs (zoals: sport oriëntatie VO, Motorial Remedial Teaching, GGD 'gezonde school')	*24*	*24*	*24*	*24*
Schoolzwemmen speciaal onderwijs	64	64	64	64
Busvervoer Schoolzwemmen	30	30	30	30
Stimuleringsregeling Sociaal-maatschappelijke projecten	*40*	*40*	*40*	*0*
5. Trots op de sport in Zoetermeer				
Sportgala	23	23	23	23
Budget (top)sportevenementen	*38*	*38*	*38*	*38*
Nieuw beleid				*66*
Totaal sportbeleid	**881**	**881**	**881**	**881**
ACCOMMODATIEBELEID	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
2. Accommodaties op orde				
Accommodatie (saldo uitgaven – inkomsten)	2565	3148	3189	3118
Investeringsimpuls amateurverenigingen	202	117	-	-
Totaal accommodatiebeleid	**2767**	**3265**	**3189**	**3118**
ALGEMENE KOSTEN	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Vaste personeelslasten beleid	270	270	270	270
Vaste personeelslasten Beheer en Onderhoud	1341	1341	1341	1341
Totaal algemene kosten	**1611**	**1611**	**1611**	**1611**
TOTALE BUDGET SPORT	**5.259**	**5.757**	**5.681**	**5.610**

Bij het overzicht gelden de volgende opmerkingen:

- De cursieve, blauwe onderdelen kunnen flexibel worden ingezet. Onder het kopje 'Flexibele budgetten door ontschotting' wordt dit toegelicht.
- De kosten met betrekking tot hoofdstuk 2 (Accommodaties op orde) zijn apart vermeld, omdat op die manier een duidelijk onderscheid gemaakt kan worden tussen de financiering van sportbeleid en accommodatiebeleid.
- Voor 2017 zijn ook de eerder genomen besluiten over Gymworld en de Noordwesterhal opgenomen.
- Per 2020 is een aantal budgetten nog afhankelijk van het nieuwe tarievenstelsel dat in samenspraak met de sportverenigingen wordt opgesteld. Hierdoor zijn de tijdelijke impulsbudgetten gereserveerd voor nieuw beleid.

Flexibele budgetten door ontschotting

Deze nieuwe sportagenda vraagt om flexibiliteit in financiën. Bij nieuw beleid en nieuwe regelingen is natuurlijk nog niet bekend wat wel en niet werkt. Bovendien hebben we in het hoofdstuk 'Zoetermeerders zijn actief!' gesteld dat we de beschikbare middelen willen gebruiken voor de stimuleringsmaatregelen die een zo groot mogelijke bijdrage leveren aan onze doelstellingen, daarvoor willen we flexibiliteit behouden om in te spelen op kansen. Daarom gaan we een aantal bestaande budgetten samenvoegen, die vervolgens zo doelmatig mogelijk kunnen worden ingezet. In de begroting zijn deze budgetten cursief en blauw weergegeven.

Doelstellingen en concrete acties

Op het gebied van financiën kent Zoetermeer de volgende doelstellingen:

1. *Budgetneutrale realisatie van de sportagenda.*
2. *Bieden van transparantie in het budget.*
3. *Komen tot een tarief- en subsidiemodel, dat uitgaat van een eerlijke verdeling en transparantie, waarbij de maatschappelijke betrokkenheid wordt beloond (zie ook Accommodaties op orde)*

Wat gaan we concreet doen:

- *Uitvoeren van de sportagenda conform begroting.*
- *Inzichtelijk maken van de hoogte van kostendekkende tarieven en de indirecte subsidie per vereniging/accommodatie (zie ook Accommodaties op orde).*

gemeente Zoetermeer

Tot slot

Deze sportagenda dient een basis te vormen voor vernieuwing, met behoud van datgene wat al goed georganiseerd is. Doel is om de ontwikkeling van de sport in Zoetermeer te stroomlijnen en structureel te versterken, in samenspraak met het sportveld en andere bepalende spelers. De gemeente neemt hierin een coördinerende rol, waarbij de uitwerking grotendeels aan het veld wordt overgelaten. Dat is een spannende, nieuwe situatie, die vraagt om andere overlegvormen en verhoudingen. Die uitdaging gaan we de komende jaren graag aan, zodat sport & Zoetermeer een geslaagde combinatie is en blijft!

gemeente Zoetermeer

Bijlage 1 - Terugblik: Kadernota Sport & Bewegen (2009 – 2016)

Onder de titel 'Mee(r) doen door sport' is in 2009 de kadernota Sport & Bewegen vastgesteld die in oktober 2012 is geactualiseerd. Hieronder schetsen we een korte stand van zaken op de belangrijkste thema's uit de sportnota. Dit gebeurt op basis van interne registraties, evaluaties en onderzoeken zoals: *omnibusenquête sportactiviteiten (2015)*, *deelrapport sport jongerenpeiling (2016)*, *onderzoek stimulering sport- en cultuurparticipatie (2015)* en *klanttevredenheidsonderzoek (KTO) binnen- en buitensportaccommodaties (2016)*.

In de nota wordt een onderscheid gemaakt tussen een vijftal thema's, namelijk:

1. Sportparticipatie omhoog
2. Sterkere sociale structuur
3. Gezonde vitale sportverenigingen
4. Optimale sportinfrastructuur (hoogwaardige binnen- en buitensportaccommodaties)
5. Sport- en stadspromotie

Deze thema's worden hierna verder toegelicht, waarbij de samenhang tussen 1 en 2 zo groot is dat deze gecombineerd zijn.

Sportparticipatie omhoog & Sterkere Sociale Structuur

De sportdeelname is in de afgelopen jaren licht toegenomen:

- De sportdeelname[1] onder volwassen bleef ongeveer gelijk (van 80% naar 82%).
- De sportdeelname onder ouderen (65 jaar en ouder) is verhoogd van 67% naar 75%.
- Het aantal inwoners dat tenminste vijf dagen per week minimaal een half uur per dag aan sportieve activiteiten besteedt, is toegenomen van 23% naar 27%.
- Uit de jongerenpeiling (12 t/m 26 jaar) blijkt dat 41% op vijf of meer dagen in een gemiddelde week 30 minuten aan sportieve activiteiten besteedt. Hierbij valt op dat hoe jonger, hoe vaker sportieve activiteiten worden ondernomen.
- Bij jongeren die niet sporten wordt vooral het gebrek aan tijd als reden aangegeven. Een andere reden is dat ze het niet leuk vinden om te sporten. Jongeren die wel sporten doen dit omdat ze dat leuk vinden en/of omdat het gezond is.

[1] Er is sprake van sportdeelname wanneer men tenminste 1 dag per week minimaal een half uur besteedt aan sportieve activiteiten

Sportstimuleringsmaatregelen

In de afgelopen jaren zijn er diverse sportstimuleringsmaatregelen ingezet met als doel om sportparticipatie te verhogen. Hieronder wordt een kort overzicht geschetst van de middelen die vanuit de gemeente zijn ingezet.

- De *Sport- en cultuurcheque* had als doel kinderen van 8 jaar te stimuleren om lid te worden van een sportvereniging door een financiële tegemoetkoming. De cheque was goed bekend onder aanbieders en ouders. Toch bleek dat de cheque in veel gevallen geen prikkelende rol had bij de eerste sport- of cultuurdeelname. Kinderen die hem gebruikten deden namelijk al vaak aan (betaalde) sport of cultuur. Om deze reden is de sport- en cultuurcheque in 2016 voor het laatst ingezet (conform raadsbesluit 2015).

- *Vergoedingsregeling zwemmen* bestaat sinds 2015 en is gericht op het behalen van zwemdiploma A. Op basis van de evaluatie in het eerste jaar, is besloten de doelgroep met een jaar te vervroegen naar kinderen van 5 á 6 jaar om uitstelgedrag te voorkomen. De regeling wordt gewaardeerd met een rapportcijfer 8,5.

- *ZoetermeerPas:* Voor mensen in armoede is via de ZoetermeerPas financiële ondersteuning mogelijk voor de contributie. Veel Zoetermeerse sportaanbieders (138) zijn op deze regeling aangesloten.

- De *wijksportvereniging* maakt het mogelijk dat kinderen in de basisschoolleeftijd direct na schooltijd, in de nabijheid van school of huis, kunnen sporten. De meeste sportaanbieders zijn voorstander van een verruiming van de doelgroep en het wijksportaanbod, ook om de bekendheid te vergroten van de wijksportverenigingen.

- *Kennismakingscursussen:* De gemeente stimuleert het volgen van kennismakingscursussen voor alle leeftijden, zodat inwoners bekend raken met het sportaanbod in Zoetermeer. Het middel wordt zowel door ouders als sportaanbieders gewaardeerd. De website www.kennismakingscursus.nl (vervanger van de papieren brochure) kan nog intensiever gebruikt worden.

- *Schoolsport*: Bijna een kwart van de sportaanbieders gaf aan betrokken te zijn geweest bij schoolsporttoernooien en nog een groter deel zou in de toekomst betrokken willen zijn. De vraag naar de effectiviteit van schoolsporttoernooien werd door 77% van de aanbieders positief beantwoord.

- *Aangepast sportaanbod:* Diverse (reguliere) sportaanbieders hebben aandacht gehad voor aangepast sportaanbod. Zoetermeer heeft ook een aantal verenigingen die volledig gericht zijn op integraal en/of aangepast sportaanbod, zoals Doing (onder andere rolstoelsporten) en Meerbloem, gericht op (ex)hart- en longpatiënten.

- *Combinatiefunctionarissen* zijn de afgelopen jaren zijn vooral ingezet voor uitvoeren van activiteiten van kinderen in de wijken en op en rondom scholen. Hiermee zijn in 2015 114.000 deelnemers bereikt.
  Een aantal combinatiefunctionarissen was in dienst van verenigingen, met wisselende successen. De meeste organisaties zijn voorstander van een carrousel voor de combinatiefunctionarissen. Dat wil zeggen: relatief korte betrokkenheid bij organisaties, zodat meerdere verenigingen ervan kunnen profiteren.

Gezonde vitale sportverenigingen

- Zoetermeer kent een breed sportaanbod met veel sportaanbieders.
- Er zijn 140 verenigingen ingeschreven bij het Sportloket van de gemeente Zoetermeer en samen met commerciële aanbieders worden in Zoetermeer ongeveer 60 sporten aangeboden.
- Volgens Kennis- en Informatiesysteem Sport (KISS) was in 2014 24 % van de inwoners van Zoetermeer lid van minimaal één van de bij NOC*NSF aangesloten sportbonden. Dit ligt iets onder het landelijk gemiddelde, maar het percentage is ongeveer gelijk bij referentie gemeenten.
- Uit een vitaliteitsscan onder 28 verenigingen (2014) bleek:
    - dat de meeste van de verenigingen in de basis vitaal zijn;
    - vooral op het aanbieden van sport (kernbestaan) positief wordt gescoord;
    - het komen aan voldoende vrijwilligers een uitdaging is;
    - bij een aantal verenigingen de financiën een punt van aandacht te zijn.

Optimale sportinfrastructuur (hoogwaardige binnen- en buitensportaccommodaties)

- Uit de omnibusenquête blijkt dat de waardering van zowel de binnen- als de buitensportaccommodaties gedurende een aantal jaar gewaardeerd wordt met een ruime voldoende. Binnensportvoorzieningen zijn in 2015 beoordeeld met het rapportcijfer 7,2 de buitensport een 7,3. Onder de jongeren ligt de waardering iets onder de 7.

- De waardering voor de zwembaden is in de laatste jaren gedaald (rapportcijfer een 5,1). Dit kan verklaard worden door de afname van de mogelijkheid voor het recreatief zwemmen als gevolg van de verkoop van Aquapark Keerpunt;
- Op basis van de Klanttevredenheidsonderzoek 2016 (onder sporters, coaches/trainers, gymleraren en huurders) blijkt dat de gebruikers van de accommodaties zowel de binnen- als buitensportaccommodaties (zeer) positief beoordelen op de onderwerpen; gebouw, toegankelijkheid, bereikbaarheid, veiligheid & verlichting, materialen en facturen & verhuur. In een aantal accommodaties wordt de schoonmaak als negatief ervaren en de afhandeling van de meldingen kan verbeterd worden.
- Er is veel geïnvesteerd in binnen- en buitensportaccommodaties. Naast nieuwbouw (meerdere was- en kleedaccommodaties, sportcomplex Clauslaan, uitbreiding hockeyvelden) is er ook veel duurzaam gerenoveerd en vervangen

(zoals zwembad De Veur, de gymzaal aan het Fivelingo en de atletiekbaan van Ilion). Ook de komende jaren blijft de gemeente investeren in sport (Gymworld, Noordwesterhal, FC Zoetermeer);
- De 'Investeringssubsidie Amateurverenigingen' wordt goed gebruikt om accommodaties te verbeteren. Dit heeft onder andere geleid tot: verbeteringen van de uitstraling van de accommodaties en dat de accommodatie nu geschikt is voor andere doelgroepen zoals mensen met een beperking. En in sommige gevallen hebben de investeringen bijgedragen aan de groei van het aantal leden.

(Top)sport- en stadspromotie

Het bevorderen van topsport en talentontwikkeling om de stad Zoetermeer te promoten en de inwoners van Zoetermeer aan te zetten tot meer sporten en bewegen is als doelstelling meegenomen.

- Een aantal (top)sportevenementen wordt al jaren uitgevoerd in Zoetermeer met vaak veel deelnemers van hoog niveau. Om Zoetermeer nog meer op de kaart te zetten als sportstad, zouden grotere evenementen hieraan kunnen bijdragen. Vaak is dit lastig vanwege beperkte financiële middelen.
- De topsport in Zoetermeer is ondersteund middels een budget van € 10.000 euro vanuit de gemeente aan Den Haag topsport. Zoetermeerse sporters met 'Internationale of Nationale Talentenstatus' kunnen daar terecht voor financiële ondersteuning voor een activiteit die ten gunste komt aan de sportcarrière. Ook is er een aantal talentontwikkelingsprogramma's gefinancierd vanuit deze bijdrage. In 2015 is het volledige bedrag benut.
- Diverse Zoetermeerse verenigingen en sporters presteren op het hoogste nationale of zelfs internationaal niveau bij senioren en/of jeugd. Een aantal van de sporten die hierbij opvallen zijn: atletiek, tafeltennis, budo, ijshockey, shorttrack, curling en snowboarden.

gemeente Zoetermeer

Bijlage 2 – Verwerking samenspraak Sport & Zoetermeer

Toelichting

In dit document is de input vanuit de verschillende samenspraakbijeenkomsten samengevat. Daarbij is getracht om zoveel mogelijk recht te doen aan de opmerkingen, argumenten en discussies die tijdens de sessies naar voren zijn gekomen. Ook de resultaten van de stellingen zijn meegenomen in de verwerking van samenspraak, waarbij uiteraard oog is geweest voor de statistische verdeling van antwoorden en eventuele (mondelinge) nuances.

Het gehele samenspraaktraject is als volgt geweest:

29 juni	Samenspraak inwoners
30 juni	Samenspraak sportaanbieders en welzijnsorganisaties (sessie accommodaties, sessie (topsport)evenementen en talentonwikkeling, sessie sportstimulering en sociaal domein)
augustus - september	Digitale samenspraak
15 september	Samenspraak onderwijs

Onderwerp/opmerking	Reactie/verwerking
1. Sessie inwoners	
Sportstimulering moet zich voornamelijk focussen op jongeren, terwijl ook ouderen niet vergeten mogen worden.	Jeugd (<18 jaar) en ouderen (+65 jaar) zijn twee van de vier specifieke doelgroepen in de nieuwe sportagenda.
De ondersteuning en onderlinge verbinding van verenigingen is voor verbetering vatbaar.	Er wordt een verenigingsondersteuner aangesteld bij de gemeente om de ondersteuning van verenigingen nader vorm te geven.
Het sportaanbod in het algemeen is op orde: er is een breed aanbod.	Deze constatering wordt gedeeld. Om het aanbod (kwalitatief) op peil te houden komt er bovendien een tool om de vitaliteit van aanbieders te monitoren.
Samenwerking met externe partijen (onderwijs, ondernemers) moet meer worden gefaciliteerd.	Om dit te faciliteren houden wij het Sportcafé in stand. Daarnaast wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan verbinding tussen sportaanbieders en partners. Zo komt er onder andere een jaarlijks 'sportief wijkoverleg' en zullen de combinatiefunctionarissen hier meer op worden ingezet.
Bij nieuwe initiatieven is extra inzet gewenst, zowel qua begeleiding als qua bestemmingsplannen.	Indien een nieuw initiatief aantoonbare toegevoegde waarde heeft ten opzichte van het bestaande aanbod, wil de gemeente ondersteunen het initiatief zo vlot als mogelijk te realiseren. Qua bestemming dienen de belangen van alle betrokkenen te worden meegewogen en zijn dus geen garanties mogelijk. De initiatieven die worden ondersteund dienen nadrukkelijk aan te sluiten op de sportagenda, hier wordt in de sportagenda nader op ingegaan.
Evenementen: alleen doen in het kader van externe profilering.	Bij de keuze voor ondersteuning van evenementen komt meer nadruk op de bijdrage die wordt geleverd aan de profilering van Zoetermeer op gebied van (winter)sport en leisure. Ook kiezen wij liever voor enkele grote evenementen ten opzichte van meerdere kleine evenementen.
2. Sessie(s) sportaanbieders	
Organiseer alleen topsportevenementen bij breed draagvlak.	Wij kiezen liever voor enkele grotere evenementen dan voor meerdere kleine evenementen. In de beoordeling van de ondersteuning wordt ook de relatie gelegd met het evenementenbeleid in Zoetermeer.
Verzorg vooral de infrastructuur van sport (accommodaties) en neem (financiële) drempels weg.	We zien het faciliteren in accommodaties voor breedtesport als primaire verantwoordelijkheid voor de gemeente. Daar blijven wij dan ook in voorzien, waarbij de kwaliteit een belangrijk uitgangspunt vormt. Daarnaast wordt een capaciteitenonderzoek uitgevoerd op basis waarvan de investeringsagenda

	voor de komende jaren wordt bepaald. In samenspraak met het sportveld wordt gesproken over een eerlijke verdeling van de tarieven voor gemeentelijke sportaccommodaties waarbij maatschappelijke inzet wordt gestimuleerd en beloond.
Stimuleer cofinanciering en sponsoring voor de sport.	Per investering zal worden onderzocht welke mogelijkheden er zijn voor cofinanciering. Sponsoring voor de sport is in onze ogen eigen verantwoordelijkheid. Waar mogelijk kan dit wel gefaciliteerd worden, door bijvoorbeeld themabijeenkomsten over sponsoring te organiseren.
Blijf organisatorisch focussen op verenigingen.	Sportverenigingen blijven de kern vormen van de sport in Zoetermeer. Wij richten ons ook op de vitaliteit van onze verenigingen.
Wees transparant over het onderhoud en beheer van accommodaties.	Het (bestaande) meerjarenonderhoudsplan (MJOP) wordt gevolgd en op aanvraag gedeeld met gebruikers van accommodaties. Bij keuzes voor investeringen wordt hier rekening mee gehouden.
Stimuleer (naast het Sportcafé) een gezamenlijk, organisatorisch platform vanuit de sport.	Een initiatief tot een sportraad wordt door ons positief benaderd. De primaire verantwoordelijkheid voor dit initiatief ligt echter wel bij de sport zelf.
Wees transparant over tarieven, kosten en opbrengsten van de sport.	De gemeente zal inzicht creëren in de kosten van de diverse accommodaties, zodat alle betrokkenen kunnen inzien wat de werkelijke kosten van het realiseren en in stand houden van sportaccommodaties. In samenspraak met het sportveld wordt vervolgens gesproken over een eerlijke verdeling van de tarieven voor gemeentelijke sportaccommodaties waarbij maatschappelijke inzet wordt gestimuleerd en beloond.
Gebruik sport als verbinder in de brede zin: welzijn, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning, etc.	Aan deze wens is uitwerking gegeven in het onderdeel ‘Sport in de maatschappij’. Als gemeente zien wij hier zelf ook veel mogelijkheden in, die we graag verder uitwerken.
Houd sport bereikbaar voor alle inwoners; steun degenen die dat nodig hebben.	Dit is de kern van ons sportstimuleringsbeleid: er zijn algemene stimuleringsmaatregelen, aangevuld met specifieke regelingen voor de doelgroepen die dat nodig hebben.
Formuleer een visie op sport en gebruik dat als basis voor beslissingen.	De nieuwe sportagenda bevat onze visie op sport en biedt uitgangspunten om beslissingen op te baseren.
Houd oog voor de waarde van kleine sporten/verenigingen.	Mede dankzij kleine sportverengingen/sporten hebben we een breed sportaanbod, dit is waardevol voor de gemeente. Van belang is wel dat ook de kleine verenigingen voldoende vitaal zijn.
Kom tegemoet aan verenigingen die vanwege de aard van hun	Wij hebben uw signaal gehoord. Dit signaal pakken we op door te

sport gedwongen zijn om commercieel te huren (bijvoorbeeld bij het Silverdome).	inventariseren welke consequenties deze situatie heeft, welke alternatieven er zijn en op welke manier de gemeente hierin iets kan en wil betekenen.
3. Sessie onderwijs	
Evalueer de aflopende sportnota en gebruik dat als input voor nieuw beleid.	In de samenspraak ruimte geweest voor ervaringen en verbeterpunten t.a.v. de vorige sportnota en zijn de gegevens en evaluaties benut die in de afgelopen jaren zijn gevoerd, zoals de evaluatie sportstimuleringsmaatregelen in 2015, de omnibusenquêtes en klanttevredenheidsonderzoeken rondom de accommodaties. Een terugblik op de vorige sportnota is opgenomen in bijlage 1 van de sportagenda.
De buitensportaccommodaties voor het onderwijs zijn al decennia ontoereikend: dit dient absoluut opgelost te worden.	Voor de capaciteit van buitensportaccommodaties is de vraag vanuit verenigingen leidend, en niet de vraag vanuit het (bewegings)onderwijs aangezien het onderwijs slechts een periode per jaar de velden benut , dit staat niet in verhouding tot de investering.
De combinatiefunctionarissen zijn waardevol, maar moeten vooral worden ingezet op kennismaking met onbekend aanbod.	Het onbekende aanbod is ook in het vizier van combinatiefunctionarissen.
Een LOOT-school is niet haalbaar, een topsportvriendelijke school wel.	De gemeente zou dit van harte toejuichen, echter ziet dit als een aangelegenheid voor het onderwijs zelf.
Sport in de openbare ruimte is op orde, daar hoeft geen extra aandacht aan besteed te worden.	Bij de (her)inrichting van openbare ruimte zal blijvend aandacht zijn voor de mogelijkheden voor sport en bewegen.
Voer een beweegplicht in (vergelijkbaar met de leerplicht).	Dit lijkt ons niet realistisch en is daarom niet overgenomen in de nieuwe sportagenda.
Richt sportstimulering op alle doelgroepen: iedereen moet mee kunnen doen.	De basis van ons sportstimuleringsbeleid is dat alle inwoners mee moeten kunnen doen. Naast algemene stimulering is er daarom ook oog voor specifieke doelgroepen.
4. Online input	
Stimuleer het verenigingsleven: dit is maatschappelijk zeer waardevol.	Het verenigingsleven vormt de ruggengraat van onze sport. Om dit ook in de toekomst zo te laten zijn, willen we onze verenigingen nog meer stimuleren om vitaal te zijn en blijven. Daarvoor wordt een apart instrument ontwikkeld. Ook komt er een verenigingsondersteuner.

Zorg voor meer samenwerking en afstemming binnen de sport.	Wij zullen diverse netwerkbijeenkomsten organiseren, zowel op wijkniveau als stedelijk niveau.
Stimuleer nieuwe initiatieven, zowel organisatorisch als ook financieel.	Reële initiatieven die aansluiten bij de doelstellingen van de sportagenda en de behoefte van de stad, zullen we waar mogelijk ondersteunen. Naar aanleiding van een capaciteitenonderzoek voor binnen- en buitensportaccommodaties zal de gemeente een investeringsagenda opstellen. Hierbij wordt gekeken of er financiële ruimte gecreëerd kan om als sluitpost te fungeren bij nieuwe initiatieven uit de stad.
Houd sport toegankelijk voor iedereen, dus neem drempels weg voor doelgroepen die dat nodig hebben.	Dit is de kern van ons sportstimuleringsbeleid: er zijn algemene stimuleringsmaatregelen, aangevuld met specifieke regelingen voor de doelgroepen die dat nodig hebben.
Structureer de samenwerking tussen sport en onderwijs, dit is nu te veel ad hoc.	Dit is één van de doelen die met de combinatiefuncties worden beoogd.
Laat de papieren sportgids terugkomen, bijvoorbeeld voor ouderen.	De keuze om geen papieren sportgids meer te ontwikkelen en verspreiden is gebaseerd op de maatschappelijke ontwikkeling dat steeds meer informatievoorziening digitaal gaat. De verwachting is dat deze ontwikkeling doorzet, waardoor de kosten van een papieren sportgids niet in verhouding staan tot de digitale vraag en mogelijkheden. Wel wordt er aandacht besteed aan de bekendheid van de website.
Privatisering kan van meerwaarde zijn, maar is geen doel op zich.	De meningen over het eigendomsvraagstuk zijn verdeeld. Om hierover een zinvolle discussie te kunnen voeren, gaan wij een onderzoek uitvoeren naar de optimale situatie voor eigendom en onderhoud van sportaccommodaties in Zoetermeer.
Organiseer sport(accommodaties) bij voorkeur in de buurt.	Bij het vaststellen van een sportlocatie of –accommodatie spelen meerdere facetten een rol. De afstand tot de (potentiële) gebruikers is een onderdeel van de totale afweging die wordt gemaakt, net als bijvoorbeeld ruimtelijke en financiële aspecten. Bestaande accommodaties zijn bovendien niet zo snel te verplaatsen. Wel blijven wij sport in de openbare ruimte waar mogelijk een plek geven.
Gebruik accommodaties zo intensief mogelijk, ook overdag.	Dit is absoluut ons streven. Naast gebruik van de sportfaciliteiten door het onderwijs, willen wij ook stimuleren dat bijbehorende voorzieningen (met name kantines) voor sociale functies worden ingezet. De op te stellen stimuleringsregeling voor sociaal-maatschappelijke sportprojecten vormt daarvoor een aanjager.

Evenementen zijn welkom, maar moeten passen in de profilering van Zoetermeer.	Bij de keuze voor ondersteuning van evenementen komt meer nadruk de bijdrage die wordt geleverd aan de profilering van Zoetermeer op gebied van (winter)sport en leisure, met mogelijkheden voor wintersport. Ook kiezen wij liever voor enkele grote evenementen ten opzichte van meerdere kleine evenementen.
Zoetermeer is een sportstad, vooral vanwege het vele aanbod.	Wij zijn er trots op dat dit wordt geconstateerd en gaan de komende jaren graag in samenspraak verder met de ontwikkeling van sport & Zoetermeer. De nieuwe sportagenda is daarin onze leidraad.

gemeente Zoetermeer

Bijlage 3 – Uitvoeringsagenda Sport & Zoetermeer

Toelichting

Dit document bevat de uitvoeringsagenda van Sport & Zoetermeer. Daarin zijn alle acties uit Sport & Zoetermeer overgenomen en gekoppeld aan een jaar van uitvoering. Deze planning is richtinggevend: wanneer door voortschrijdend inzicht blijkt dat bepaalde acties beter eerder of later opgepakt kunnen worden, dan is daarvoor de ruimte.

	2017	2018	2019	2020 e.v.
1. Zoetermeerders zijn actief!				
Monitoren van de Nederlandse Norm Gezond Bewegen voor alle inwoners.	X	X	X	X
Openstellen van een tijdelijk impulsbudget voor vernieuwende concepten ten behoeve van jeugd, ouderen, en mensen met een beperking of achterstand en/of inzet op sociaal maatschappelijk inzet.	X	X		
Formeren van een werkgroep om indicatoren voor de ontwikkeling van het sport(stimulerings)beleid vast te stellen.	X			
Periodiek evalueren van stimuleringsactiviteiten en selecteren van die activiteiten die de grootste bijdrage aan de doelstellingen leveren.		X		X
Waar mogelijk en van meerwaarde regionaal samenwerken op het gebied van aangepast sporten.	X	X	X	X
Verbeteren en intensiveren van de communicatie over aangepast sportaanbod.	X			
2. Accommodaties op orde				
Uitvoering geven aan de onderhouds- en verduurzamingsmaatregelen uit het Meerjaren OnderhoudsPlan (MJOP) voor de bestaande accommodaties.	X	X	X	X
Uitvoeren van een capaciteitsonderzoek voor binnen- en buitensportaccommodaties.	X			
Inzichtelijk maken van de hoogte van kostendekkende tarieven en de indirecte subsidie per vereniging/accommodatie.	X			
In samenspraak met de verenigingen uitwerken van een transparante tarievenstelsel en subsidiëring, gekoppeld aan de stimuleringsregeling voor maatschappelijke activiteiten	X	X		

Uitvoeren van een onderzoek naar een optimale eigendomssituatie van sportaccommodaties.			X	
Uitvoering geven aan het (eerder genomen) raadsbesluit voor het realiseren van 'Gymworld', renovatie van de Noordwesterhal en het realiseren van ballonhallen bij MHCZ.	X	X		
3. Vitale sportaanbieders				
Vaststellen van een definitie en monitoringsinstrument voor vitale sportaanbieders.	X			
Dienstverlening van het Sportloket uitbreiden met de inzet van een verenigingsondersteuner die inhoudelijk verenigingen ondersteunt	X			
Jaarlijks organiseren van drie sportcafés voor sportverenigingen (en afhankelijk van het thema overige sportaanbieders: maatschappelijke partners en commerciële organisaties).	X	X	X	X
4. Sport in de maatschappij				
Organiseren van een jaarlijks 'Sportief wijkoverleg' per wijk, waarbij wijkteams, sportaanbieders en maatschappelijke instellingen worden uitgenodigd.	X	X	X	X
Opstellen van een stimuleringsregeling voor sociaal-maatschappelijke sportprojecten (in samenhang met de discussie over tarieven, zie 'Accommodaties op orde').	X	X		
Inzetten van een tijdelijk impuls om op korte termijn vernieuwende initiatieven voor maatschappelijke inzet financieel te ondersteunen (vooruitlopend op de stimuleringsregeling).	X	X	X	
Uitreiken van de prijs 'Sociaalste sportaanbieder van het jaar' bij het jaarlijkse sportgala.	X	X	X	X
Formeren van een werkgroep om indicatoren voor de ontwikkeling van sport en het sociaal domein vast te stellen (Zie ook Zoetermeerders zijn actief!)	X			
5. Trots op de sport in Zoetermeer				
Jaarlijks organiseren van het sportgala.	X	X	X	X
Subsidie verstrekken voor sportevenementen die aansluiten op de gewenste profilering van Zoetermeer.	X	X	X	X
6. Financiën				
Uitvoeren sportagenda conform begroting.	X	X	X	X
Inzichtelijk maken van de hoogte van kostendekkende tarieven en de indirecte subsidie per vereniging/accommodatie (zie ook Accommodaties op orde).	X			